

فهرست مطالب

۲.....	مقدمه
۳.....	نتایج و بحث‌ها
۷.....	قانون‌مداری
۸.....	امنیت
۹.....	ارائه مناسب اطلاعات
۱۰.....	کیفیت بازار
۱۱.....	نظارت بر معاملات
۱۱.....	سرمایه‌گذارها
۱۲.....	کیفیت تیم اجرایی
۱۳.....	تجربه کاربری
۱۴.....	سیستم‌های تشویقی (رده‌بندی مستقل)
۱۵.....	نتایج نهایی و رنکینگ

مقدمه

گزارشی که مطالعه می کنید خلاصه صدها ساعت کار تحقیقاتی در راستای ارزیابی کیفی صرافی‌های رمز ارزی ایرانی است. این گزارش به طور خلاصه به لزوم انجام این پژوهش، پارامترهای تاثیرگذار در آن و سنجش نتایج ارزیابی کیفی این پارامترها پرداخته است.

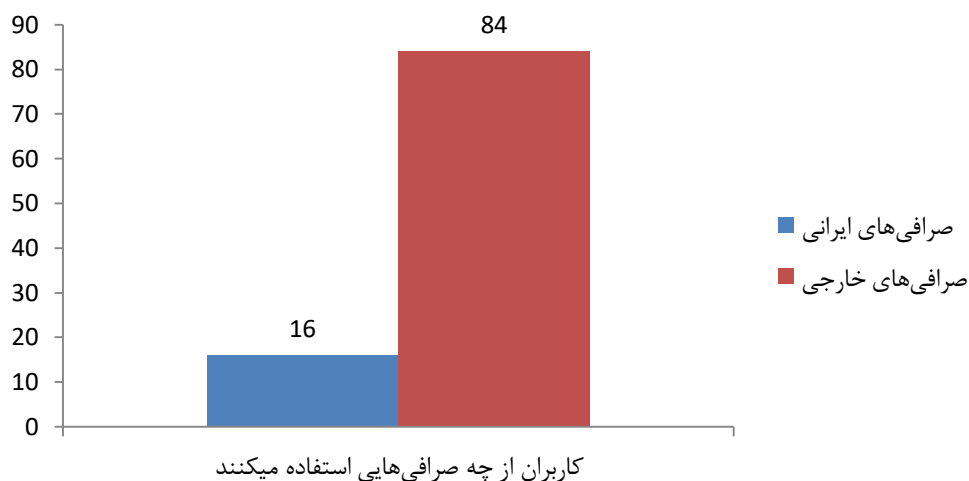
این پژوهش به طور ویژه سعی نموده است با توسعه ده زاویه دید مختلف به پلت فرم های مبادلاتی ایرانی نگاهی نقادانه داشته باشد و با ارزیابی کیفی سرویس های آنان هم به کاربران برای انتخاب مناسب محل مبادلات رمز ارزی خود کمک کند و هم صرافی ها را از نقاط قوت و ضعف خود آگاه کند.

امتیاز تجمیعی کسب شده توسط صرافی ها ملاک نهایی ما برای کیفیت گذاری بر صرافی های رمز ارزی است. توجه به این نکته که امتیازها در ۸۰ شاخص متمایز توزیع شده اند، به ما کمک می کند تا مطمئن شویم یک پارامتر به تنهایی نتوانسته رتبه کیفی صرافی ها را تعیین کند.

در هنگام نگارش این پژوهش نظرسنجی های متعددی نیز از مخاطبین صورت گرفت و از نتایج آن در طراحی ساختار ارزیابی صرافی ها استفاده شد. در ادامه خلاصه نخستین ارزیابی کیفی صرافی های رمز ارزی ایرانی را مطالعه می کنید.

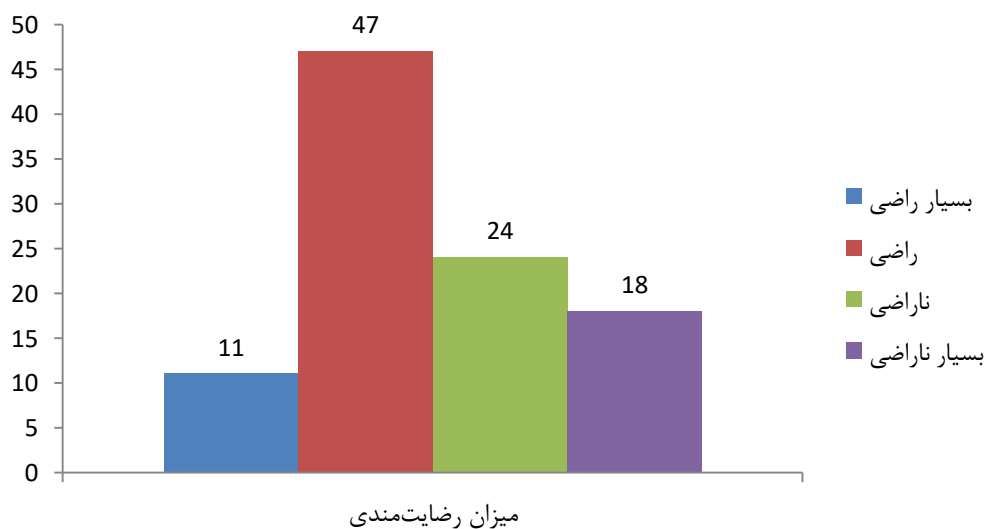
نتایج و بحث‌ها

نتایج یک نظرسنجی انجام شده در مردادماه سال جاری حاکی از آن است که چیزی در حدود ۱۶ درصد مخاطبین کوین‌ایران از صرافی‌های رمزارزی ایرانی برای تبادلات مالی خود در این حوزه استفاده می‌کنند.

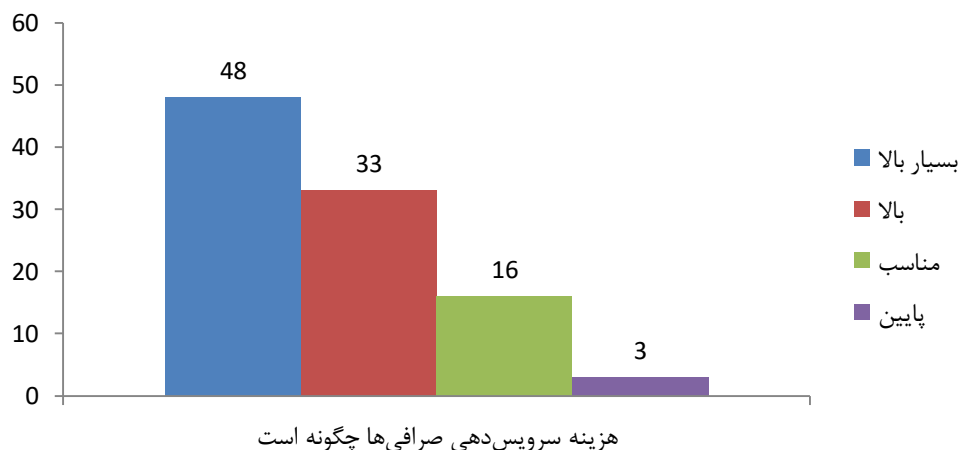
این نتایج نشان می‌دهد که بازار بزرگی برای صرافی‌های ایرانی در صورت افزایش کیفیت وجود دارد. در واقع مطابق با این نظرسنجی ۸۴ درصد بازار ایرانی‌ها در اختیار صرافی‌های خارجی است.

در یک نظرسنجی دیگر میزان رضایت‌مندی مخاطبین از کار با صرافی‌های ایرانی مورد سوال قرار گرفت. نتایج زیر قابل توجه است.

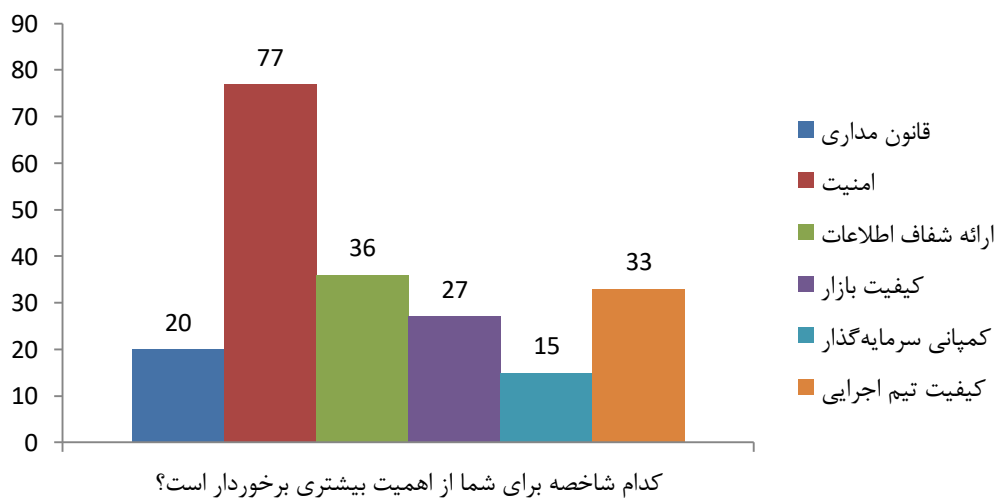

نتایج نشان می‌دهد که حجم قابل توجهی از کاربران از تجربه کار با صرافی‌های ایرانی رضایت دارند. البته حدود ۴۰ درصد کاربر ناراضی نیز جمعیت قابل توجهی است.

یکی از اصلی‌ترین دلایل نارضایتی بخشی از کاربران از صرافی‌های ایرانی هزینه تراکنش‌ها در پلت‌فرم‌های ایرانی است. نظرسنجی زیر نشان می‌دهد که نزدیک به نیمی از مخاطبین هزینه سرویس‌دهی صرافی‌های رمز ارزی در ایران را بسیار بالا ارزیابی کرده‌اند.

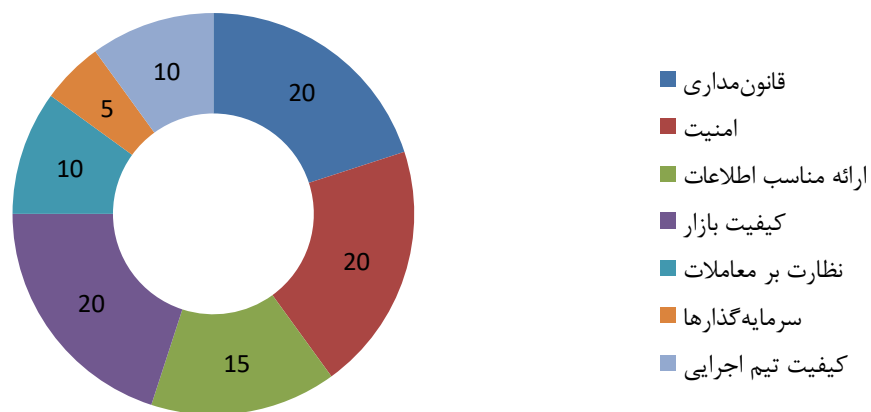
در یک نظرسنجی دیگر شش مشخصه اصلی برای ارزیابی کیفیت یک صرافی رمز ارزی را مشخص کردیم. سپس از مخاطبین پرسیدیم که کدام ویژگی یک صرافی برای آنها از اهمیت بیشتری برخوردار است. گراف زیر نحوه توزیع نظرات مخاطبان بر این شش ویژگی را نشان می‌دهد.

با توجه به پژوهش‌های پیشین، نتایج نظرسنجی‌ها و تجربه میدانی محقق شاخص‌های کیفی ما در ده دسته‌بندی کلی و در دو گروه تعریف شدند. با بررسی این ده دسته بندی کلی امتیاز هر صرافی به طور مجزا محاسبه شد.

از میان این ده شاخص، هفت شاخص اصلی برای ارزیابی کیفیت صرافی‌ها مشخص شدند. دو شاخص نیز به عنوان نمره تنبیهی و تشویقی در نظر گرفته شده‌اند. در نمودار زیر نحوه توزیع وزنی هر شاخص در رتبه‌بندی کلی مشخص شده است.

شدت اهمیت هر شاخص

لازم به ذکر است که شاخص گزارشات عملکردی منفی به عنوان یک پارامتر تاثیرگذار منفی در سیستم امتیاز بندی عمل نموده است. به عبارت دیگر اگر از یک صرافی گزارشی مبنی بر قطع دسترسی کاربران و یا نقص حریم خصوصی آن‌ها گزارش شود، ۵ امتیاز منفی به آن‌ها تعلق خواهد گرفت و از مجموع امتیازهای کسب شده توسط آنها کسر خواهد شد. به همین ترتیب شاخص تجربه کاربری نیز به عنوان یک امتیاز تشویقی اضافی در نظر گرفته شده است. به این صورت که امتیاز کسب شده توسط صرافی‌ها در این قسمت از بیشینه ۱۰، به امتیاز کل کسب شده توسط آنها اضافه خواهد شد.

در مطالعه ما یک پارامتر هم برای سنجش مشوق‌های موجود در هر صرافی تعیین شده است. این شاخص امتیاز کلی صرافی‌ها را تغییر نخواهد داد. در واقع فرض شده است که صرافی‌ها مسئولیتی برای عرضه اینگونه مشوق‌ها ندارند. استفاده از متدهای تشویقی برای جذب کاربران بیشتر بعضاً باعث به وجود آمدن حجم بازار بالاتر در

مقاطع زمانی کوتاه می‌شود. نمی‌توان به طور مشخص نتیجه گرفت که ارائه این گونه مشوق‌ها توسط صرافی‌ها یک عمل منفی یا مثبت است. به همین دلیل ارزیابی شاخص انتهایی به صورت مجزا صورت گرفته است. منابع مورد استفاده در این پژوهش در جدول زیر مشخص شده است.

منابع مورد استفاده
گیت‌هاب
مدارک API صرافی‌ها
وبسایت صرافی‌ها
پروفایل لینکدین اعضای اجرایی
بانک جهانی شفافیت جهانی
مصاحبه با مدیران اجرایی صرافی‌ها
تجربیات شخصی محقق

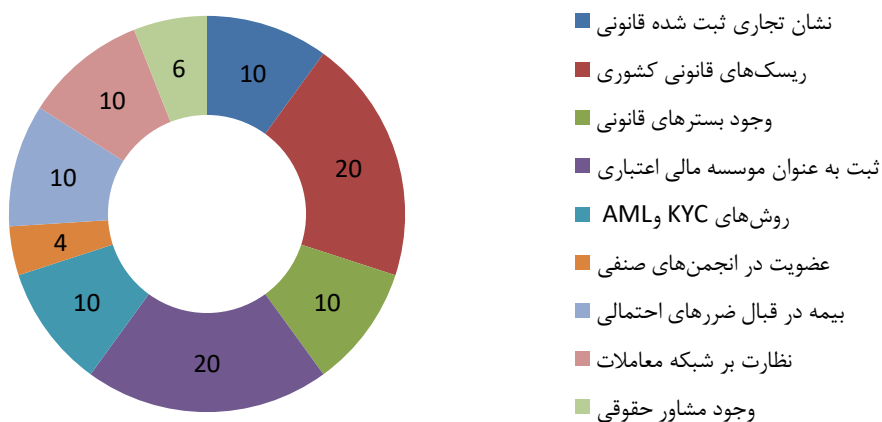
پس از بررسی کامل و دقیق هر کدام از شاخص‌ها کیفیت و رتبه هر صرافی با توجه به امتیاز تجمیعی کسب شده توسط آنها مشخص گردید. برای مشخص کردن کیفیت نهایی هر صرافی جدول زیر مورد توجه است.

رتبه کیفی	حد امتیاز
A ⁺	بالتر از ۸۰
A	بین ۷۰ تا ۸۰
B ⁺	بین ۶۰ تا ۷۰
B	بین ۵۰ تا ۶۰
C	بین ۴۰ تا ۵۰
D	بین ۳۰ تا ۴۰
E	بین ۲۰ تا ۳۰
F	کمتر از ۲۰

قانون مداری

یکی از ملاک‌های اصلی ارزیابی کیفیت یک صرافی میزان تطبیق‌پذیری آن با ساختارهای موجود قانونی کشورها است. در این قسمت با تعریف نه شاخص و ارزیابی مستقل هر کدام به ارزیابی صرافی‌های رمز ارزی ایرانی از منظر تطبیق‌پذیری قانونی آنها پرداخته شده است. در زیر این شاخص‌ها، شدت تاثیرگذاری هر کدام و نتایج بدست آمده از ارزیابی را مشاهده می‌کنید.

شدت اهمیت هر زیر شاخص

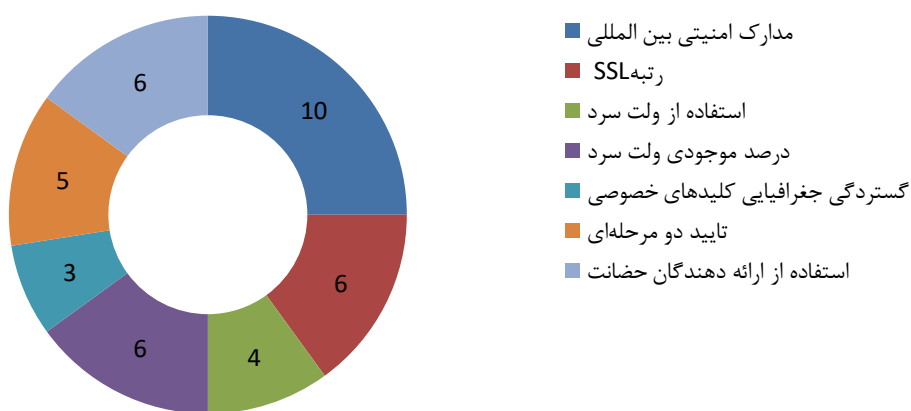
در جدول زیر نتایج بدست آمده در این قسمت را مشاهده می‌کنید.

رتبه	نام صرافی	امتیاز کسب شده	بیشترین امتیاز ممکن
۱	نوبیتکس	۸,۳۲	۲۰
۲	والکس	۷,۹۲	۲۰
۳	اکسیر	۷,۹۲	۲۰
۴	رمزینکس	۶,۵۲	۲۰

امنیت

صرافی‌ها یکی از بهترین اهداف هکرها هستند. آنها با اطلاعات حساسی نظیر کلیدهای خصوصی و اطلاعات شخصی و مدارک هویتی مشتریان خود ارتباط دارند. اطلاعاتی که می‌تواند طعمه مناسبی برای هکرها باشد. در این بخش سعی کردیم کیفیت امنیت صرافی‌ها را مورد مطالعه قرار دهیم. در این راستا هفت شاخص متمایز تعریف شدند. در ادامه پارامترهای تعیین شده، وزن تاثیرگذاری هر کدام مشخص شده‌اند.

شدت اهمیت هر شاخص

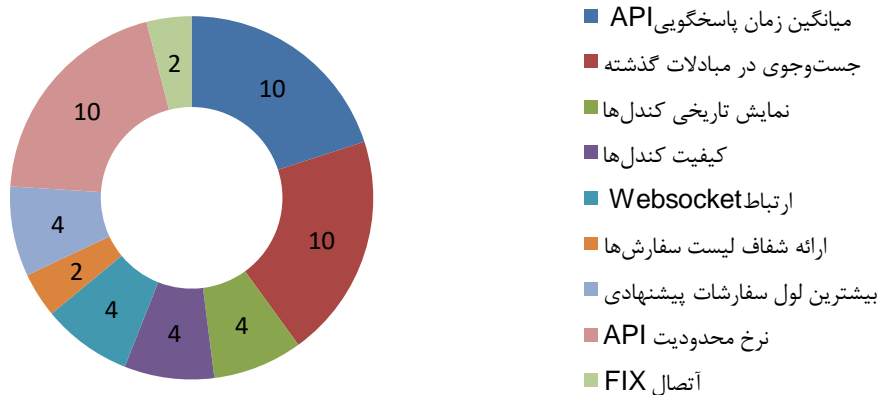
در جدول زیر نتایج بدست آمده در این قسمت را مشاهده می‌کنید.

رتبه	نام صرافی	امتیاز کسب شده	بیشترین امتیاز ممکن
۱	نوبیتکس	۱۱,۵۵	۲۰
۲	اکسیر	۱۱,۵	۲۰
۳	والکس	۱۰,۹	۲۰
۴	رمزینکس	۹,۶۵۲	۲۰

ارائه مناسب اطلاعات

این قسمت در واقع ارزیابی کیفیت API صرافی‌هاست. بدین منظور نه شاخص برای ارزیابی هرچه دقیق‌تر کیفیت API صرافی‌ها طراحی شد. در شکل زیر این شاخص‌ها و شدت تاثیرگذاری هر کدام را مشاهده می‌کنید.

شدت اهمیت هر شاخص

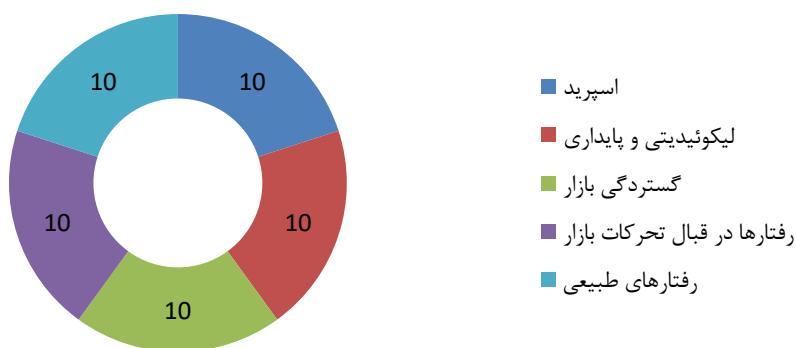
در جدول زیر نتایج بدست آمده در این قسمت را مشاهده می‌کنید.

رتبه	نام صرافی	امتیاز کسب شده	بیشترین امتیاز ممکن
۱	اکسیر	۹,۶	۱۵
۲	نوبیتکس	۶,۹	۱۵
۳	والکس	۶	۱۵
۴	رمزینکس	۵,۷	۱۵

کیفیت بازار

برای ارزیابی مناسب یک صرافی مهم است مشخص شود که کیفیت انجام خرید و فروش در آن چگونه است. شاخص‌های تعریف شده در این قسمت به این منظور طراحی شده‌اند که صرافی‌هایی را که قواعد خرید فروش متفاوتی نسبت به عرف دارند شناسایی کند. در گراف زیر شاخص‌های تعریف شده و شدت تاثیرگذاری هر کدام مشخص شده است.

شدت اهمیت هر شاخص

نتایج بدست آمده از ارزیابی ما در این قسمت در جدول زیر قابل توجه است.

رتبه	نام صرافی	امتیاز کسب شده	بیشترین امتیاز ممکن
۱	نوبیتکس	۱۸	۲۰
۲	والکس	۱۶,۴	۲۰
۳	رمزینکس	۱۵,۴۶۴	۲۰
۴	اکسیر	۱۵,۱۹	۲۰

نظارت بر معاملات

در سیستم رتبه‌بندی حاضر، فرض شده است که صرافیهایی که از خدمات ابزارهای نظارت بر مبادلات مستقل خارج از مجموعه خود بهره می‌برند، شفاف تر هستند و توانایی بیشتری برای شناسایی و گزارش هرگونه معامله غیرقانونی دارند. به منظور ارزیابی جدول زیر مورد توجه است.

امتیاز	استفاده از ابزار نظارتی معاملاتی
۱۰	بلی - ابزار مستقل خارجی
۵	بلی - ابزار وابسته داخلی
۰	خیر

سرمایه‌گذارها

به منظور توسعه و گسترش فعالیت‌ها، برخی از صرافیهایی با شرکت‌های بزرگ سرمایه‌گذاری و شرکت‌های فناوری محور قرارداد همکاری امضا می‌کنند. در این بخش فرض شده است میزان تمایل یک شرکت معتبر سرمایه‌گذاری برای همکاری با یک صرافیهی می‌تواند نشانه کیفیت آن صرافیهی باشد.

امتیاز	نوع سرمایه‌گذار
۵	بانک‌ها و موسسات بزرگ
۲	موسسات کوچکتر
۰	عدم وجود سرمایه‌گذار خارجی

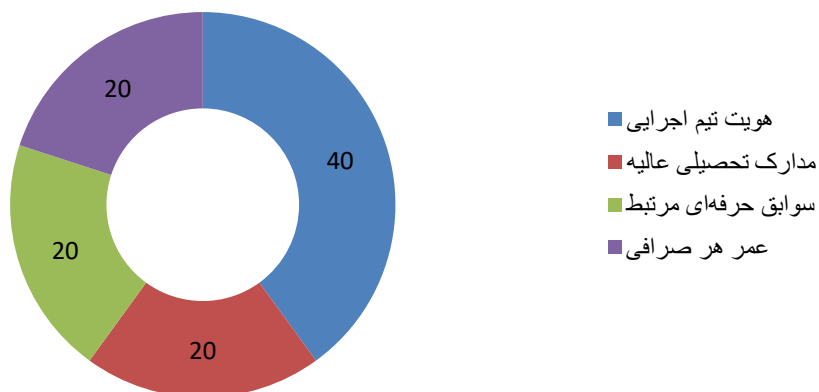
نتیجه ارزیابی صرافیهایی در رابطه با دو شاخص بالا در زیر مشخص شده است.

رتبه	نام صرافیهی	امتیاز کسب شده	بیشترین امتیاز ممکن
۱	والکس	۲	۱۵
۲	نوبیتکس	۲	۱۵
۳	رمزینکس	۰	۱۵
۴	اکسیر	۰	۱۵

کیفیت تیم اجرایی

کیفیت تیم اجرایی و مدیریتی و لول شفافیت هویت اعضا می تواند شاخص مناسبی برای تشخیص و ارزیابی هر صرافی باشد. بدین منظور شاخص های زیر برای سنجش کیفیت تیم اجرایی صرافی ها توسعه داده شدند.

شدت اهمیت هر شاخص

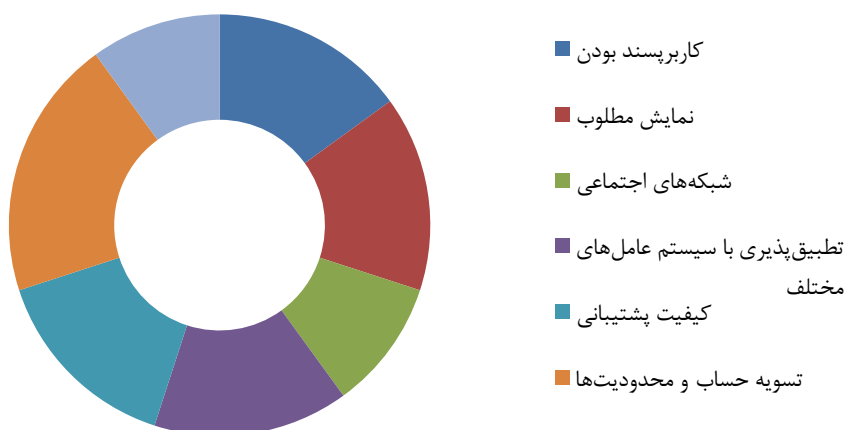
در جدول زیر نتایج مطالعه صورت گرفته را مشاهده می کنید.

رتبه	نام صرافی	امتیاز کسب شده	بیشترین امتیاز ممکن
۱	اکسیر	۸,۳۳	۱۰
۲	والکس	۸	۱۰
۳	نوبیتکس	۶,۶۶	۱۰
۴	رمزینکس	۶	۱۰

تجربه کاربری

در این قسمت تجربه کاربری از معامله با پلت فرم صرافی ها را مورد ارزیابی قرار دادیم. در واقع نحوه ثبت نام، کاربر پسند بودن پلت فرم، مبادله آسان، سرعت درخواست واریز و برداشت و نحوه پشتیبانی صرافی ها از کاربران خود پارامترهای اصلی ارزیابی تجربه کاربری هستند.

شدت اهمیت هر شاخص

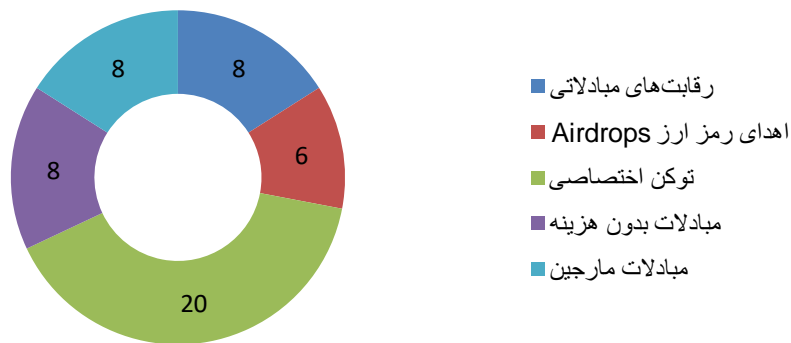
در جدول زیر نتایج مطالعه صورت گرفته را مشاهده می کنید.

رتبه	نام صرافی	امتیاز کسب شده	بیشترین امتیاز ممکن
۱	اکسیر	۷,۷۷۵	۱۵
۲	نویبتکس	۷,۷۵	۱۵
۳	رمزینکس	۷,۴۲	۱۵
۴	والکس	۷,۳۵	۱۵

سیستم‌های تشویقی (رده‌بندی مستقل)

صرافی‌ها از سیستم‌های تشویقی متعددی برای جذب کاربران بیشتر استفاده می‌کنند. در این بخش فرض شده است که ارائه یا عدم ارائه اینگونه مشوق‌ها نمی‌تواند نشانه کیفیت و یا عدم کیفیت یک صرافی قلمداد شود. به همین دلیل یک رده‌بندی مستقل برای این شاخص مد نظر است. در زیر شاخص‌های مورد اهمیت در این قسمت و میزان تاثیرگذاری هر کدام را مشاهده می‌کنید.

شدت اهمیت هر شاخص

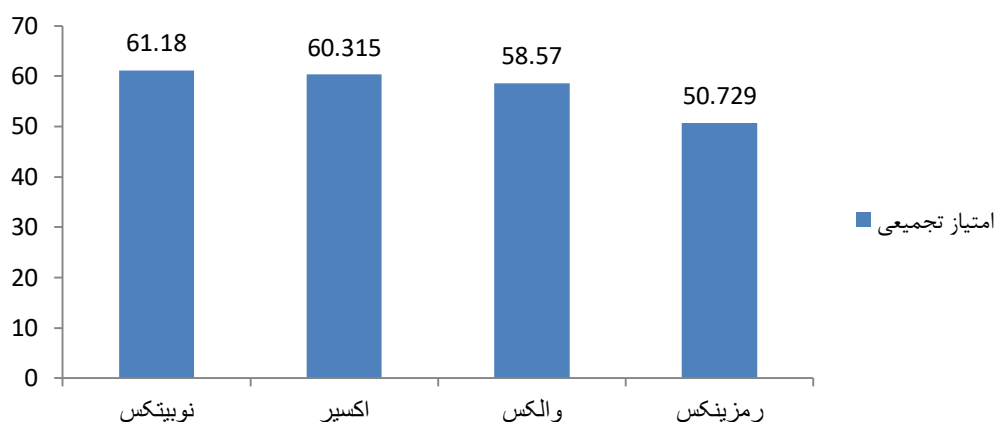
در جدول زیر نتایج مطالعه صورت گرفته در این بخش را مشاهده می‌کنید.

رتبه	نام صرافی	امتیاز کسب شده	بیشترین امتیاز ممکن
۱	اکسیر	۸	۲۵
۲	رمزینکس	۷,۵	۲۵
۳	نوبیتکس	۷	۲۵
۴	والکس	۶	۲۵

نتایج نهایی و رنکینگ

در نهایت با جمع امتیازهای کسب شده توسط صرافی‌ها در بخش‌های پیشین امتیاز تجمیعی آنها محاسبه شد. در جدول زیر رتبه‌بندی و جایگاه بدست آمده برای هر صرافی نمایش داده شده است.

امتیاز تجمیعی صرافی‌ها

جدول زیر نماینده رتبه کیفی و امتیاز کسب شده توسط صرافی‌هاست.

رتبه کیفی	بیشترین امتیاز ممکن	امتیاز کسب شده	نام صرافی	رتبه
B*	۱۰۰	۶۱,۱۸	نویتکس	۱
B*	۱۰۰	۶۰,۳۱۵	اکسیر	۲
B	۱۰۰	۵۸,۵۷	والکس	۳
B	۱۰۰	۵۰,۷۲۹	رمزینکس	۴